

## Tartalomjegyzék

Előszó.....	5
Bevezetés.....	7
Bilkei Irén: Templomok a középkori Zalában.....	11
Bilkei Irén: „A könyveknek is megvan a maguk sorsa”. A Csatári Bibliától az elrabolt latin szótárig.....	15
Bilkei Irén: Egy nevezetes zalai család a középkorban: a Csányiak.....	18
Bilkei Irén: Borisszák és bornemisszák. Szőlőművelés és borkultúra a középkorban.....	21
Bilkei Irén: Történelmünket a nevek is őrzik. Névadási szokások a középkorban.....	24
Bilkei Irén: Pogányok, Ördögök és Sárkányok. Nemesi famíliák a régi Zalában.....	27
Bilkei Irén: Zalaiak a mohácsi csatában.....	30
Bilkei Irén: Lutheránusok a 16. századi Zalában.....	33
Bilkei Irén: A wittenbergi protestáns egyetem zalai hallgatói a 16. században.....	36
Kulcsár Bálint: „Fölséges asszonyunkhoz alázatos jobbágyi buzgóságunk”. Mária Terézia királynő uralkodása és Zala megye.....	39
Csomor Erzsébet: „Gyümölcsük eledelül, lombjuk pedig orvosságul szolgál”. A ferences barátok és a népi orvoslás.....	42
Bekő Tamás: „Mézemberek” nyomában. Adalékok a Zala vármegyei uradalmi méhészkedés 18-19. századi történetéhez.....	45
Kapiller Imre: A farkasokat megölik, ugye? Az „ordasok” pusztítása a 18-19. századi Zalában.....	48
Csomor Erzsébet: Az endori halottlátó. Mesélő térképek nyomában.....	51
Kapiller Imre: Árva Szegedy Róza mint gazdasszony.....	54
Gyimesi Endre: Pálóczi Horváth Ádám és a nők.....	57
Csomor Erzsébet: Kápolnák, sírkövek üzenete. Zalaegerszegi polgárok 18-19. századi végrendeletei.....	61
Foki Ibolya: Simonfy Borbála és túlélési fortélyai.....	64

Kapiller Imre: Egy zalai órás mester mint mestertolvaj .....	67
Molnár András: Csány László és a nők .....	70
Kulcsár Bálint: „Lárma és botránkoztatás” Füreden. Az új református énekeskönyv miatt 1824-ben kitört lázadás.....	74
Csomor Erzsébet: A szompácsi kápolna kifosztása 1827-ben .....	77
Csomor Erzsébet: „Mondd meg mit eszel, s megmondom, ki vagy!”. Simon Mári 1829-ik esztendőbeli kis szakácskönyve .....	80
Molnár András: Deák Ferenc és Csány László barátsága .....	83
Molnár András: A reformkor legforróbb nyara (1834).....	86
Csomor Erzsébet: „E nap virradtával újév derült reánk” . Koromlovagok újévi jókívánságai 1835-ből.....	89
Kapiller Imre: Különös szilveszter Sümegen 1840-ben .....	92
Molnár András: Széchenyi és a zalai ellenzék .....	95
Gyimesi Endre: „A hullámzabolázó gőzös előáll, és a veszteglő tó haladásnak ered” . 170 éves a balatoni gőzhajózás, Hertelendy Károly és Széchenyi István megvalósult álma.....	99
Foki Ibolya: Pékmester a forradalomban. Albanich Flórián városbíró és az 1848–1849-es kanizsai események .....	103
Molnár András: Gyika Jenő, a görög származású honvédőrnagy.....	106
Bekő Tamás: Kossuth Lajos kapitánya. Deák Lajos honvédszázados 1848–1849-ben .....	110
Foki Ibolya: Zalába száműzött honvédezered. Tóth Ágoston, az önálló magyar térképészet apostola.....	113
Foki Ibolya: Deák Ferenc mint házassági tanácsadó .....	116
Bekő Tamás: Zalai légionisták sombreróban. 150 éve halt hősi halált Deák Sándor vadászhadnagy .....	120
Foki Ibolya: A kiegyezés és zala .....	123
Simon Beáta: „Kandi Klári”, a kanizsai hölgyélclap. A női emancipáció zalai szócsove.....	126
Bekő Tamás: Deák Mihály, a zalai „hídember” .....	130
Bekő Tamás: Gróf Széchenyi Béla, a pölöskei földesúr .....	133
Bekő Tamás: Királylátogatások Zalában. Száz esztendeje hunyt el Ferenc József.....	137

Erős Krisztina: Zala megye evangélikus építésze, Hencz Antal.....	141
Paksy Zoltán: Hogyan bukott meg Jókai Mór Nagykanizsán? .....	145
Gyimesi Endre: Arany János és a „zalaiak” .....	148
Foki Ibolya: Községből város – Zalaegerszeg, 1885 .....	152
Foki Ibolya: Turkálás a szavazóurnában. Visszaélések az önkormányzati választásokon a 19. századi Nagykanizsán .....	156
Bekő Tamás: „Vargányaország” titkai. Gombászattörténeti adalékok a 18–19. századi zalai erdőkből .....	159
Foki Ibolya: A „vasminiszter” Zalaegerszegen, 1890-ben.....	162
Foki Ibolya: Tűzvész Nagykanizsán, 1893. április 23-án.....	166
Bekő Tamás: Deák Jenő, Karinthy Frigyes zalai származású tanítója.....	169
Bekő Tamás: Juhász-kampó és kígyósbót. Néprajztörténeti adalékok Herman Ottó göcseji gyűjtőútjához.....	173
Bekő Tamás: A férfi, aki megeskette Jókai Mórt. Fejezetek Kozáry László életéből .....	176
Foki Ibolya: Munkásünnep Nagykanizsán 1898-ban .....	179
Foki Ibolya: Gönczi Ferenc tanító, néprajztudós, a zalai tájak lelkes kutatója.....	182
Gyimesi Endre: Önzetlenül a városért. Szépfő egyesületek, bizottságok a történelmi Zalában.....	185
Csomor Erzsébet: „Kötjellel vagy kötjel nélkül”. Zalaegerszeg neve és címere a 20. század küszöbén.....	190
Bekő Tamás: Madárvédelem életre-halálra. Fejezetek a madarak oltalmának történetéből zalai vonatkozásokkal .....	193
Simon Beáta: Egykori zalai feltalálók.....	196
Simon Beáta: A repülés Hőskorának zalai úttörői .....	200
Erős Krisztina: Csobbanás a Zalába. Fürdőélet Zalaegerszegen a 20. század első felében .....	205
Bekő Tamás: Kapelláros Gottlieb, a keszthelyi lepkész .....	209
Csomor Erzsébet: „A lelki vigasz enyhíti a testi fájdalmakat”. A zalaegerszegi kórház egykori kápolnája .....	213
Simon Beáta: Az átfestetett hercegprímás. Vaszary János festőművész és Keszthely város pereskedése, 1913–1916 .....	216

Bekő Tamás: Bosznia fekete kövei. Ferenc Ferdinánd trónörökös meggyilkolásának Zala megyei sajtóvisszhangja .....	219
Bekő Tamás: Gorodoki huszársors. A zalaegerszegi és a pápai honvéd lovasság galíciai tűzkeresztége .....	223
Bekő Tamás: Határtalan szerelem. Egy magyar hadifogoly altiszt és egy orosz diáklány románca .....	226
Bekő Tamás: Doberdó poklában. Az első világháború olaszországi hadszíntere a Karszt-fennsíkon .....	230
Bekő Tamás: A vörös terror bűvöletében. Márai Sándor találkozása a nagykanizsai Fabik-csoport parancsnokával .....	233
Gyimesi Endre: A zalaegerszegi első világháborús hadifogolytábor .....	236
Bekő Tamás: Meseautóból halálautó. Deák Iván gazdatiszt tragikus autóbalesete 1926-ban .....	241
Paksy Zoltán: Közvilágítási botrány Zalaegerszegen – a két világháború között.....	244
Bekő Tamás: „Kelempájsz madarak” földjén. Kosztolányi Dezső göcseji expedíciója .....	247
Paksy Zoltán: Herceg Festetics Tasziló halála és temetése 1933-ban .....	252
Erős Krisztina: Báró Solymosy László, a protestáns ornitológus.....	255
Paksy Zoltán: Egy díszpolgári kitüntetés buktatói .....	258
Paksy Zoltán: Mussolini utca Zalaegerszegen. Utcanévadás 1936-ban .....	261
Paksy Zoltán: „Kossuth” helyett „Fehérkép”. Utcanévadási botrány Zalaegerszegen az 1930-as évek végén.....	264
Molnár András: Kárpátaljáért áldozták életüket. Zala megye hősi halottai 1939 tavaszán.....	267
Molnár András: Bevonulás Észak-Erdélybe. Zalai honvédek Kolozsváron 1940 szeptemberében.....	270
Bekő Tamás: „Visszatért szép Délvidékünk”. Zala megyei honvédek részvétele az 1941-es országgyarapító hadműveletekben .....	273
Molnár András: Megszállóként Ukrajnában, 1941-1943-ban. A zalaegerszegi 47/III. zászlóalj történetéről.....	276
Molnár András: Egy munkaszolgálatos orvos megmentése .....	279

Bakonyi Péter: Élet a megszállás idején. A Vörös Hadsereg Zala megyében, 1945-ben .....	282
Káli Csaba: Zalai húsvét 1945-ben.....	285
Káli Csaba: Képviselő és keresztapa. Rákosi Mátyás zalai kapcsolatai.....	288
Káli Csaba: Választási visszasságok Zalában, 1947-ben.....	291
Káli Csaba: Mitől pontház a zalaegerszegi Pontház? .....	294
Káli Csaba: Új településnevek parancsszóra. A kommunista rendszernek nem tetsző elnevezések megváltoztatása .....	297
Káli Csaba: Eszpresszók, jampik, zugkimérések. Zalaegerszegi vendéglátóhelyek az ötvenes években.....	300
Erős Krisztina: Csasztuskaírók közössége, avagy kultúragitáció Zalában az ötvenes években .....	304
Erős Krisztina: Ítélet: 4 hónap börtönbüntetés. Kulákok elleni perek a Zala Megyei Bíróság iratai tükrében.....	308
Csomor Erzsébet: Groteszk az ötvenes évekből, avagy írjunk fogalmazást a begyűjtésről .....	311
Erős Krisztina: Hatvan éve nyílt meg a Zalaegerszegi Városi Strandfürdő.....	314
Káli Csaba: Emlékművek „újrászentelése”. Az 1956-os forradalomban lerombolt műalkotások újraállítása .....	318
Bekő Tamás: Lángra lobbant október. Adalékok az 1956-os forradalom és szabadságharc zalatárnoki történetéhez.....	321
Káli Csaba: Szilveszteri gyilkosság. Egy hírhedt zalaegerszegi bűnügy története.....	324
Erős Krisztina: „Ahogy lesz, úgy lesz!”. Adalékok a sármelléki termelészövetkezet történetéhez.....	327
Káli Csaba: Lövés, gránát, kollektivizálás. A termelészövetkezetek szervezésének legtragikusabb pillanatai.....	331
Káli Csaba: Miért nem épült házgyár Zalában? .....	334
Káli Csaba: Zala mint filmforgatási helyszín.....	337
Káli Csaba: Baleset a bazitai tv-torony építésénél, 1970-ben .....	340
Képek jegyzéke.....	343